

ภาคผนวก

ผนวก ก

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเตรียมกำลังรบตามหลักนิยมกองทัพอากาศ

ปัจจัยที่มีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพ และความสำเร็จของภารกิจในการใช้กำลังทางอากาศตามหลักนิยมกองทัพอากาศ ปี 2539 ขึ้นอยู่กับ 3 ปัจจัยคือ คุณภาพของกำลังพล เทคโนโลยี ยุทธวิธี (หลักนิยมกองทัพอากาศ, 2539)

จากหลักนิยมกองทัพอากาศ จะเห็นว่า ได้ให้ความสำคัญสำหรับเรื่องกำลังพลโดยเน้นถึงคุณภาพมากกว่าปริมาณ ถึงแม้ว่า เทคโนโลยีจะเป็นตัวกำหนดยุทธวิธี แต่ยุทธวิธีการรบนั้นต้องอาศัยบุคลากรที่ใช้อาวุธเป็นผู้คิด และกำลังทางอากาศนั้น บุคลากรหลักก็คือ นักบิน ซึ่งจะต้องฝึกฝนมาเป็นอย่างดี เพื่อให้มีความชำนาญในอากาศยาน และใช้ยุทธวิธีในการดำเนินกลยุทธ์เพื่อใช้อาวุธกับข้าศึกได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลแพ้ชนะของสงคราม นั้นหมายความว่า กำลังทางอากาศไม่ได้ต้องการจำนวนนักบินที่มากมาย แต่ต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถในจำนวนที่เหมาะสมในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติการทางอากาศ ได้แก่ อากาศยาน อาวุธ เทคโนโลยี ยุทธวิธีการรบ ฝีมือการบิน และหลักการปฏิบัติร่วมกันระหว่างเหล่าทัพหรือระหว่างประเทศ ฯลฯ จึงเห็นได้ว่า คุณสมบัติที่ต้องการดังกล่าวไม่สามารถผลิตขึ้นมาทดแทนได้ในเวลาอันสั้น ในการสูญเสียนักบินออกจากกองทัพไปนั้นเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่เราสูญเสียบุคลากรที่สำคัญ และสูงคุณค่าออกไป ซึ่งตามหลักนิยมกองทัพอากาศ ได้กล่าวถึงเรื่องเอกลักษณ์ และข้อพิจารณาที่สำคัญในการใช้กำลังทางอากาศนั้น จะต้องมีการใช้กำลังทางอากาศที่สามารถใช้งานได้จริง มีจำนวนเพียงพอ และจะต้องพร้อมรบตลอดเวลา จึงจะสามารถใช้กำลังทางอากาศได้ตามวัตถุประสงค์ กอปรกับกำลังทางอากาศหากสูญเสียแล้วจะไม่สามารถฟื้นตัวได้ในเวลาอันรวดเร็ว เพราะต้องการเวลาในการฝึกบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และใช้งบประมาณสูงมาก ดังนั้น จะเห็นได้ว่า นักบินเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลโดยตรงในการปฏิบัติการใช้กำลังทางอากาศ

การเปลี่ยนแปลงการรบในอนาคต

ความเปลี่ยนแปลงประการสำคัญสำหรับนักการทหาร และนักยุทธศาสตร์ทั้งหลาย คือ การสิ้นสุดยุคสงครามเย็น หลังจากการล่มสลายของสหภาพโซเวียต ทำให้พลังทางอุดมการณ์ในการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ และการเผชิญหน้าระหว่างสองค่ายหมดไป แต่เกิดการ

เปลี่ยนแปลงสู่การจัดระเบียบโลกใหม่ (New World Order) ที่มาพร้อมกับสงครามรูปแบบใหม่ดังเห็นได้จากสงครามอ่าวเปอร์เซียในปี 1991 โดยสะท้อนออกมาในรูปแบบของ “สงครามเทคโนโลยี” ซึ่งศักยภาพของกองทัพจะขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีทางทหารที่มีสมรรถนะสูงเป็นหลัก กำลังพลในกองทัพที่มีจำนวนมากจะไม่มีคามหมาย แต่ต้องเน้นคุณภาพในด้านกำลังพล และเทคโนโลยีแทน จะเห็นได้จากสงครามในยุคใหม่จะใช้เทคโนโลยีทางทหารสมรรถนะสูงในการเอาชนะข้าศึกที่มีความเข้มแข็งในระยะเวลาอันสั้น มีอัตราการสูญเสียน้อย จึงทำให้แนวความคิดแผนการทัพมีการเปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต โดยการเปลี่ยนแนวความคิดการยุทธ์ในสนามรบ ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางทหาร จะเริ่มจากการใช้กำลังทางอากาศโจมตีข้าศึกอย่างหนักจนตกอยู่ในภาวะ “อัมพาต” ซึ่งจะส่งผลชี้ขาดต่อสงครามโดยตรง แล้วจึงใช้กำลังทางบกต่อไป ในการรบจะมุ่งโจมตีสู่จุดศูนย์กลางของข้าศึกซึ่งอยู่แนวหลัง โดยจะเป็นการบั่นทอนพลังอำนาจแห่งชาติข้าศึก และส่งผลกระทบโดยตรงต่อศึกสงครามตลอดจนขวัญและกำลังใจของข้าศึก

ผลจากหลังจากสิ้นยุคสงครามเย็นนั้น ภัยคุกคามทางทหารลดลงอย่างชัดเจนต่างจากยุคสงครามเย็น การเตรียมกองทัพขนาดใหญ่ จึงหมดความจำเป็นต่อไป ส่งผลให้แต่ละประเทศลดขนาดของกำลังทางอากาศลงด้วย ประกอบกับแต่ละประเทศประสบปัญหาเรื่องงบประมาณ จึงส่งผลให้แต่ละประเทศไม่สามารถพัฒนากำลังทางอากาศได้อย่างตั้งใจทุกอย่าง แต่อย่างไรก็ตามกองทัพจะต้องเสนอทางออกกับรัฐ เพื่อบริหารทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด โดยจัดลำดับความเร่งด่วนของความต้องการกองทัพ โดยผู้บริหารกองทัพอากาศในอนาคต จะต้องตัดสินใจการต้องแลก (Trade-Off) กับสิ่งอื่นที่กองทัพอากาศต้องการเช่นกัน อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีไม่ใช่คำตอบสุดท้ายของทุกเรื่องในการยุทธ์ การที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารกองทัพอากาศ จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ดี และเหนือกว่าข้าศึก ตลอดจนคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ในการเตรียมกองทัพโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการเตรียมกำลังพล

จากการพิจารณาบทเรียนสงครามที่ผ่านมาในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา จะพบว่า การที่จะเอาชนะสงครามนั้น จะต้องอาศัยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ ทหารดี ผู้นำดี อาวุธดี และหลักนิยมดี โดยในยุคศตวรรษที่ 21 นี้ เป็นยุคของสงครามข่าวสารปัจจัยในเรื่องเทคโนโลยีด้านสารสนเทศเข้ามาเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้สงครามจะมีมิติของความเร็วเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสงครามในอนาคต คือ “รุกเร็ว รบเร็ว ชนะเร็ว” ดังนั้น กองทัพจะต้องเตรียมกองทัพโดยคำนึงถึงการเตรียม 5 ประการ คือ เตรียมคน(ทหาร) เตรียมผู้นำ เตรียมองค์กร เตรียมอาวุธ และเตรียมหลักนิยม